

Elektricitetsbegrepp att ha koll på

Skriv gärna ut en kopia, klipp itu dem och träna genom att para ihop dem.
Facit har du kvar digitalt på Schoolsoft eller i Classroom.

Spänning	Ett mått på batteriets/strömkällans kraft att skicka iväg elektroner. Skillnaden i elektrisk laddning mellan pluspol och minuspol.
Ström	Ett mått på hur många elektroner som rör sig (strömmar) i en ledning.
Likström	När strömmen alltid färdas i en riktning mellan minuspol och pluspol. Till exempel i batterier.
Växelström	När strömmen byter riktning hela tiden i en ledare. 50 gånger per sekund i svenska vägguttag.
Ampere	Enheten för ström. Den skrivs med stort A. Ofta används mA, milliampere.
Volt	Enheten för spänning. Den skrivs med stort V.
Ledare	Samlingsnamn för material som leder ström. T.ex. koppar, aluminium, järn, silver (metaller och vatten med salt)
Isolator	Samlingsnamn för material som inte leder ström. T.ex. plast, gummi, trä, papper.
Halvledare	Ett material som leder ström halvbra.

Resistans	Ett annat ord för motstånd. I en ledare gör den så att den elektriska energin omvandlas till värmeenergi.
Supraledare	En elektrisk ledare som inte har något motstånd.
Ohms lag	En formel som beskriver sambandet mellan ström, spänning och resistans.
Ohm	Enheten för resistans.
Sluten krets	En elektrisk koppling där strömmen kan färdas från minuspol till pluspol.
Kopplingsschema	En karta eller ritning på hur en elektrisk krets är kopplad.
Komponent	En elektronisk del i en elektrisk koppling. t.ex. en strömbrytare, lampa eller summer.
Multimeter / Voltmeter / Amperemeter	Ett verktyg för att mäta spänning, ström med mera.
Seriekoppling	Ett sätt att koppla i en krets då komponenter sitter i serie (i rad) med varandra.
Parallellkoppling	Ett sätt att koppla i en krets då komponenter sitter parallellt med (ovanför) varandra.
Motstånd	Ett annat ord för resistans. Detta i en ledare gör så att den elektriska energin omvandlas till värmeenergi.

Kortslutning	När elektricitet inte tar den vägen som var tänkt utan orsakar problem. Strömmen tar alltid kortaste vägen.
Överbelastning	När det går en för hög ström i en ledare så att det finns en risk att värmen startar en brand.
Grenuttag	Ett föremål från hemmet som används för att få fler uttag.
Propp / Säkring	Ett sätt att öka elsäkerheten i hemmet. Vid hög ström brinner metalltråden i denna av och strömmen bryts.
Automatsäkring	En modernare typ av säkring som bryter den slutna kretsen när strömmen blir för hög.
Jordad sladd	En elektrisk sladd med en extra säkerhet. Vid kortslutning leds strömmen bort så sladden blir ofarlig.
Jordfelsbrytare	Den ökar elsäkerheten hemma. Den gör så att strömmen slår ifrån snabbt vid överbelastning eller kortslutning.
Repellera	Två föremål som stöter ifrån varandra. Till exempel magneters lika ändar eller samma sorts laddade partiklar.
Attrahera	När föremål dras mot varandra. Till exempel en magnets sydände och en annan magnets nordände.
Statisk elektricitet	Elektricitet som uppstår i naturen när föremål får olika laddning och en spänning uppstår.
Atom	Den minsta beståndsdel som bygger upp alla ämnen, både grundämnena och kemiska föreningar.

Elektron	En del av atomen. Den har negativ laddning och cirkulerar runt atomkärnan.
Proton	En av atomens delar. Den finns i atomkärnan och har en positiv laddning.
Neutron	En av atomens delar. Den finns i atomkärnan och har en neutral laddning.
Åska	När det blir sådan skillnad i laddning mellan himmel och mark att en urladdning sker, oftast med både en blixtnedslagna och en ljudknall.
Energiprincipen	"Energi kan inte förstöras eller skapas utan bara omvandlas".
Energi	Det finns omkring oss i allt som rör sig, lever, som lyser, som är varmt och mycket annat. Det är något som får saker att hända.

Dessa här nedanför har vi inte gått igenom ännu i år 7 - men allt hänger ihop - så vill du utmana dig mer eller känner att du redan kan alla... (flera har vi pratat om i år 6).

Dessa här nedanför har vi inte gått igenom ännu i år 7 - men allt hänger ihop - så vill du utmana dig mer eller känner att du redan kan alla... (flera har vi pratat om i år 6)

Elektrisk effekt	Den används för att mäta hur snabbt en apparat omvandlar elektrisk energi till en annan energiform.
Joule	Enheten för energi (och fysikalisk effekt). Den förkortas med stort J.
Kilowatt	Samma sak som 1000 Watt.
Kilowattimme	Ett mått på hur mycket energi en elektrisk apparat förbrukar.
Watt	Enheten för elektrisk effekt.
Radioaktiv	När ett grundämne har en instabil atomkärna och därför sänder ut strålning.
Strålningsenergi	Energi som kommer från olika typer av ljus (fotoner).
Elektrisk energi	En energityp. Den består av elektroner i rörelse.

Kemisk energi	En typ av lagrad energiform som till exempel finns i mat, bensin och batterier.
Värmeenergi	Energi i form av värme. De flesta energiformer övergår på något sätt till denna form, och kan ibland vara svår att ta vara på igen.
Kärnenergi	Energi som finns i radioaktiva grundämnen.
Rörelseenergi	Energin hos föremål som rör sig.
Lägesenergi	Energi som finns i föremål som har förmågan att falla och få rörelseenergi.
Ljudenergi	Något som låter har denna energi. En form av rörelseenergi.
Energiform	Vetenskapen har delat in energi i flera olika typer för att lättare kunna beskriva den.
Energiövergång	När en energiform omvandlas till någon ny energiform.
Energikvalité	Något som beskriver hur användbar energiformen är för människan.
Mekanisk energi	Ett samlingsnamn för rörelseenergi, lägesenergi och elastisk energi.
Magnetism	När vissa magnetiska metaller (järn, kobolt, nickel) påverkar andra magnetiska material.

Magnetfält	Det uppstår runt magneter och elektriska ledare. Det kan visas med hjälp av järnfilsspån.
Spole	En lång tråd av metall (ofta koppar) som är rullad som en trådrulle.
Elmotor	En elektriskt apparat som omvandlar elektrisk energi till rörelseenergi.
Generator	Ett apparat som omvandlar rörelseenergi till elektrisk energi.
Hästskomagnet	En magnet som är formad som en hästsko.
Induktion	När en ström uppstår på grund av att en elektrisk ledare rör sig i ett magnetfält.